

Representantlovforslag nr. 25

(2007-2008)

Representantlovforslag fra stortingsrepresentantene Siv Jensen, Per-Willy Amundsen og Jan Arild Ellingsen

Dokument nr. 8:25 (2007-2008)

Representantlovforslag fra stortingsrepresentantene Siv Jensen, Per-Willy Amundsen og Jan Arild Ellingsen om lov om endring i lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven). (Adgang til å sette utlendinger som truer rikets sikkerhet i lukket forvaring.)

Til Odelstinget

BAKGRUNN

Høyesterett stadfestet torsdag 8. november 2007 utvisningsvedtaket av personen kjent som mulla Krekar, basert på at han var en fare for rikets sikkerhet. Til tross for dette er det ikke lagt begrensninger i hans bevegelsesfrihet, annet enn at han ikke kan reise ut av landet.

Regjeringen har i sitt forslag til ny utlendingslov, Ot.prp. nr. 75 (2006-2007), fremmet forslag om å innføre begrensninger i bosted og meldeplikt for personer som er en trussel mot rikets sikkerhet. Dette vil imidlertid ikke gi rom for tilstrekkelig kontroll med slike personer. Personer som eksempelvis Krekar vil fortsatt ha full anledning til å bevege seg fritt i Oslo sentrum og ikke minst kunne fortsette sin agitasjon for drap og ulike angrep. Det ligger ingen forslag i den nye utlendingsloven som vil øke kontrollen med personer som allerede har et fast bosted, ut over at de gis meldeplikt, noe som i Krekars tilfelle ikke vil ha noen spesiell funksjon. Dersom regjeringspartiene på Stortinget mener tiltakene Regjeringen har fremmet er treffende, er det også uforståelig at de vil vente til våren 2008 med å vedta dem.

Forslagsstillerne viser til at Stortinget behandlet representantforslag fra stortingsrepresentantene Siv Jensen, Per-Willy Amundsen og Jan Arild Ellingsen

om forvaring av personer som truet rikets sikkerhet, Dokument nr. 8:23 (2006-2007), jf. Innst. O. nr. 45 (2006-2007). Situasjonen er imidlertid endret siden mars 2007, siden Høyesterett nå endelig har stadfestet at Krekar er en trussel mot rikets sikkerhet og at utvisningsvedtaket er gyldig. Det er en absurd situasjon at en person som er en trussel mot rikets sikkerhet, samtidig har full bevegelsesfrihet i Norge. Det er derfor naturlig at Stortinget behandler denne saken på nytt, ikke minst for at folket skal ha tillit til at landets øverste myndighet setter sikkerheten til folk flest høyere enn mulla Krekars personlige interesser.

Forslagsstillerne vil også understreke at Stortinget vil, dersom det nå ikke treffes konkrete tiltak overfor personer som er en trussel mot rikets sikkerhet, være indirekte ansvarlig for de handlinger slike personer gjør i påvente av forvaring og utsending.

Forslagsstillerne minner i den anledning om at mulla Krekar ifølge kringkastingsselskapet ABC uttalte:

"Det er tillatt for meg å drepe australske soldater i Irak. Ifølge islam er det tillatt for meg å drepe tolken deres, drepe folk som gir dem mat, vann eller medisiner. Alle er med i krigen."

Krekar skal i dette intervjuet, som for øvrig skal være gjennomført i Oslo, også ha rettferdiggjort drapet på den australske frilansjournalisten Paul Moran.

Regjeringen gir med sin manglende handlekraft en forfeilet beskyttelse til Krekar og andre som potensielt kan true rikets sikkerhet. At mulla Krekar ikke utvises og går fritt rundt i landet, medfører også en kraftig svekkelse av folk flests tiltro til det norske rettssystemet og ikke minst asylsystemet.

At Regjeringen tross flere garantier om det (jf. oppslag i TV2-nyhetene tirsdag 14. november 2007), ikke har tatt initiativ til samtaler og forhandlinger med irakiske myndigheter for å få på plass en utsen-

delsesavtale og eventuelle garantier mot bruk av tortur, svekker også Regjeringens tillit i Stortinget og blant befolkningen. Forslagsstillerne minner om at statsråd Bjarne Håkon Hanssen til Dagbladet 16. mars 2006 bekreftet at han ville innlede samtaler med Irak:

"Vi nærmer oss det tidspunktet da forholdene ligger til rette for å innlede forhandlinger med Iraks regjering om retur av Mulla Krekar. For meg er dette første prioritet."

Forslagsstillerne viser også til at statsråden i samme intervju antydte at dette ville skje i løpet av 2 måneder. Det er for øvrig om lag 20 måneder siden statsråden ga dette intervjuet. I brev til Stortingets kommunal- og forvaltningskomité i forbindelse med Innst. O. nr. 45 (2006-2007) datert 16. januar 2007, skrev også statsråden:

"Norske myndigheter arbeider også for å få i stand avtaler om retur og folkerettslig bindende garantier fra hjemlandets myndigheter i enkeltsaker."

Forslagsstillerne konstaterer at dette ikke er gjort i forbindelse med mulla Krekar. Forslagsstillerne forventer at statsråden orienterer Stortinget om hvorfor han ikke har fulgt opp dette.

Det er kjent at Norge har den type avtale som det her snakkes om, med afghanske myndigheter i forhold til utlevering av fanger norske soldater tar i Afghanistan. Så lenge Norge kan vise til avtaler med afghanske myndigheter, som sier at landet ikke skal torturere fangene, akter Regjeringen å fortsette med utlevering av fanger til Afghanistan. Utenriksminister Jonas Gahr Støre forsvarte også slike avtaler i NRKs Politisk Kvarter mandag 12. november 2007:

"... vi har et regelverk som er omforent med Afghanske myndigheter, som gir oss den sikkerheten som vi mener er nødvendig. Så må vi følge med løpende, det er klart at fengselsstandarden i Afghanistan ligger langt under det vi kan måtte ønske."

Forslagsstillerne kan ikke se noen prinsipiell eller praktisk forskjell mellom avtaler inngått med Afghanistan og Irak. Forskjellene i fengselsstandard mellom Irak og Afghanistan er trolig heller ikke påfallende. Det fremstår derfor som en gåte hvorfor Regjeringen ikke har inngått lignende avtaler med Irak om utlevering av mulla Krekar.

I påvente av eventuelle avtaler og garantier som gjør det mulig å utvise utlendinger som er en trussel for rikets sikkerhet, er det nødvendig med en innskjerpelse av bevegelsesfriheten til slike personer.

Det er et åpenbart paradoks at en person som er ansett som en trussel for rikets sikkerhet, kan gå fritt i det norske samfunnet og ha muligheten til å forsterke sin egen posisjon gjennom aktiv deltakelse i samfunnet for øvrig. Det må derfor sikres en lovendring som pålegger politiet og/eller utlendingsmyndighetene å forvare personer som er en trussel mot rikets sikkerhet på egnet måte, inntil frivillig retur eller utvisning kan gjennomføres.

Forslagsstillerne ser at langvarig frihetsberøvelse for såkalt ureturnerbare uten betryggende rettsbeslutning kan være urimelig på bakgrunn av viktige rettsikkerhetsprinsipper. For å ivareta rettssikkerheten mener disse medlemmer at det bør være mulig å påanke slike saker til relevant rettsinstans mens vedkommende sitter i lukket forvaring.

Plassering i lukket forvaring bør være tidsbegrenset, slik at hvis retur ikke har blitt effektivt innen rimelig tid, må saken vurderes på nytt i forhold til om man fortsatt er å anse som en fare for rikets sikkerhet.

Forslagsstillerne oppfatter ikke lovforslaget som fremmes i dette dokumentet å være i konflikt med Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK). Forslagsstillerne viser i denne sammenheng nok en gang til statsråd Bjarne Håkon Hanssens brev av 16. januar 2007 til Stortingets kommunal- og forvaltningskomité der det fremgår:

"Som det fremgår ovenfor er det anledning i henhold til EMK å frihetsberøve utlending som skal utvises, men bare i de tilfeller det treffes tiltak med sikte på utsendelse. Det følger av praksis fra Den europeiske menneskerettsdomstol (Chahal mot Storbritannia 15. november 1996, jf. Quinn mot Frankrike 22. mars 1995 og Kolompar mot Belgia 24. september 1992) at frihetsberøvelse bare vil kunne forsvares så lenge utsendelsesprosessen er i gang ("deprivation of liberty under Article 5 para. 1 (f) (art. 5-1-f) will be justified only for as long as deportation proceedings are in progress") og at disse må følges opp på en tilstrekkelig grundig og iherdig måte fra myndighetenes side ("with due diligence"). Domstolen har bekreftet disse prinsippene også i nyere dommer, bl.a. Slivenko mot Latvia 9. oktober 2003 og Singh mot Tsjekia 25. januar 2005. Frihetsberøvelse vil i en slik situasjon trolig kunne skje for et lengre tidsrom med hjemmel i artikkel 5(1) (f), men dersom myndighetene ikke i tilstrekkelig grad kan dokumentere at utsendelse er under forberedelse, vil frihetsberøvelsen kunne innebære krenkelse av konvensjonen."

Forslagsstillerne viser til at utsendelsesprosessen av Krekar vil være i gang dersom statsråden følger opp sine lovnader gjengitt i Dagbladet 16. mars 2006 og i tidligere korrespondanse med Stortinget. Slik vil det derfor ikke være i konflikt med EMK å sette Krekar i lukket forvaring.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

A

Vedtak til lov

om endring i lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers
adgang til riket og deres opphold her
(utlendingsloven)

I

I lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang
til riket og deres opphold her (utlendingsloven) gjøres følgende endring:

§ 29 nytt femte ledd skal lyde:

Dersom grunnlaget for utvisning er bestemmelsens litra d, eller e, skal utlendingen holdes i lukket forvaring med brev og besøkskontroll inntil utvisningen kan effektueres.

II

Loven trer i kraft straks.

B

Stortinget ber Regjeringen om å straks iverksette samtaler og forhandlinger med Irak for å forberede utsendelse av personen kjent som mulla Krekar.

14. november 2007

